

Учитель 5-6

ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 2014

**КАЛЕНДАРНІ
ПЛАНИ**

3-й клас

**УКРАЇНСЬКА
МОВА**

3-й клас

**РОЗВИТОК
МОВЛЕННЯ**

2-й клас

**МИСТЕЦТВО:
інтегративні
технології**

**ЕКСКУРСІЯ
ДО МУЗЕЮ**

**ЕКОНОМІКА —
ДЛЯ ВСІХ**

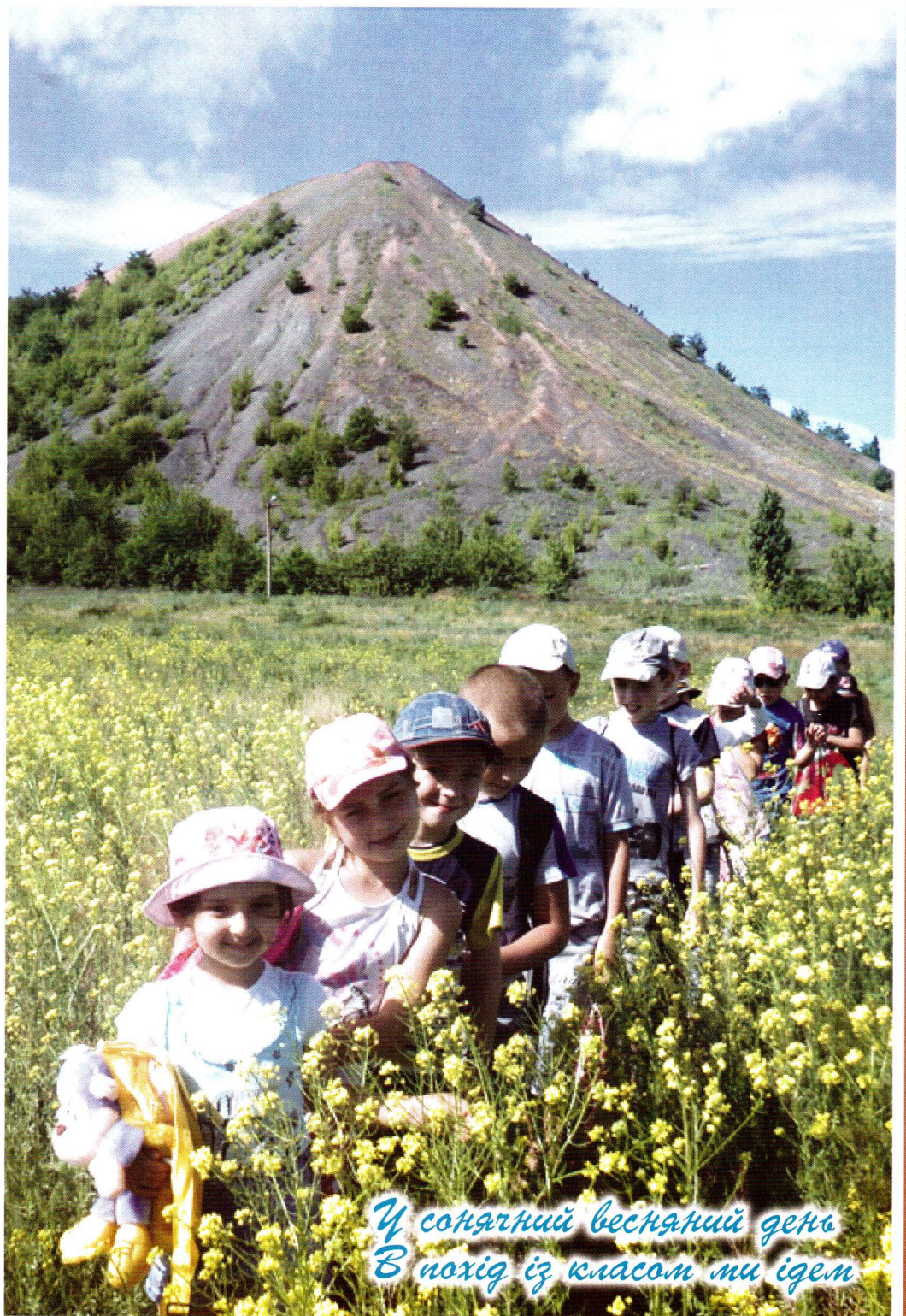
**УРОКИ
ГУМАННОЇ
ПЕДАГОГІКИ**

**МИСТЕЦТВО
СПІЛКУВАННЯ**

Поради батькам

ЗОРЯНИЙ ЧАС

Конкурс

*У сонячний весняний день
В похід із класом ми ідемо*

Планування

№	Тема	Дати
87	Урок розвитку зв'язного мовлення. Письмовий переказ за складеним планом "Київське море взимку"	
88	Вправи на визначення роду і числа прикметників за іменниками. Прикметники-антоніми	
89	Повний аналіз прикметника як частини мови	
90	Спостереження за вживанням прикметника у прямому та переносному значеннях	
91	Вправи на засвоєння різних форм прикметників у сполученні з іменниками. Спостереження за роллю прикметників у загадках	
92	Закріплення і узагальнення знань про прикметник	
93	Перевірка знань: мовна тема	
94	Аналіз перевірної роботи. Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання усного твору з елементами опису "Мій друг"	
ДІЄСЛОВО (16 год)		
95	Дієслово. Загальне поняття. Зв'язок дієслова з іменником у реченні	
96	Спостереження за роллю дієслів у реченнях і тексті. Дієслова-синоніми	
97	Спостереження за роллю дієслів у реченнях і тексті. Дієслова-антоніми	
98	Пряме і переносне значення дієслів	
99	Зв'язок дієслів з іменниками	
100	Змінювання дієслів за часами. Усний твір	
101	Вправи на розрізнення часових форм дієслів. Творчі завдання з використанням дієслівних форм	
102	Урок розвитку зв'язного мовлення. Письмовий переказ твору за поданим планом "Дятел — лікар лісу"	
103	Дієслова, що означають завершену і незавершену дії	
104	Закріплення знань про часові форми дієслова	
105	Змінювання дієслів минулого часу за родами	
106	Написання не з дієсловами	
107	Вправи на закріплення написання не з дієсловами	
108	Перевірна робота. Диктант	
109	Аналіз перевірної роботи. Творчі завдання з теми "Дієслово"	
110	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання твору-міркування за поданим планом "Моя мама"	
ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО ЗА РІК (10 год)		
111	Повторення теми "Текст"	
112	Повторення теми "Речення"	
113	Перевірна робота: мовна тема	
114	Аналіз перевірної роботи. Повторення теми "Слово. Закінчення слова"	
115	Повторення теми "Будова слова"	
116	Повторення теми "Частини мови"	
117	Урок розвитку зв'язного мовлення. Опис і науковий текст. "Весна прийшла"	
118	Повторення теми "Частини мови"	
119	Узагальнення і систематизація знань за рік	
120	Підсумок роботи за рік	
121	Резерв	

ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

(За підручником В. О. Науменко)

124 години

Віра НАУМЕНКО, кандидат педагогічних наук,
доцент, професор кафедри початкової освіти
та методик гуманітарних дисциплін,
Київський університет імені Бориса Грінченка

I СЕМЕСТР

48 годин (3 години на тиждень)

№	Тема	Дати
1	Знайомимося з новим підручником "Літературне читання" і посібниками до нього. Усна народна творчість у різних видах мистецтва. Прислів'я, приказки. В. Скуратівський "Вересневий час — сім погод у нас"; І. Кульська "Вересень"	
КАЗКИ НАРОДІВ СВІТУ (13 год)		
2	Де сила не візьме, там розум допоможе. Казки про тварин. Казка "Їжак та заєць". Спостереження за розгортанням подій твору. Вчинки персонажів, їхня роль у визначенні характеру (позитивний чи негативний) та його рис	
3	Порівнюємо казки, у яких діють різні персонажі, але схожим чином. Тема і основна думка казки. "Лилиця та рак"	

№	Тема	Дата
4	Позакласне читання* . Казкові образи в живописі. М. Примаченко "Їде осінь на коні"; Т. Кара-Васильєва "Марія Примаченко". Складання розповіді про осінь за змістом приказки, картини. Особливості створення образу осені за допомогою слова, пензля	
5	Людина створила книжку. Структурні елементи книжки: обкладинка, титульний аркуш, прикнижна анотація, відомості про письменника, передмова**	
6	Чарівні казки. Чарівні перетворення в казці. Казка "Про Оха-чудотвора". Формування вміння висловлювати оцінні судження, визначати основну думку казки, переказувати її за малюнковим планом	
7	Узагальнення знань про особливості казки про тварин і чарівної казки. Казка у поєднанні з іншими видами мистецтва. Янка Купала "Казки"; українська народна казка "Пан Коцький**"	
8	Легенда. Особливості легенди як жанру, спільне та відмінне між легендою і казкою. Розвиток образного мислення, вміння передавати сприйняті образи в малюнку. Легенда "Бабине літо"; А. Качан "Ворота вирію**"	
9	Казки народів світу. Казки про тварин. Болгарська народна казка "Сильний лев і маленьке мишеня". Поняття "внутрішній стан персонажа твору". Дискусія про поведінку персонажів твору	
10	Яку дружбу заведеш, таке й життя поведеш. Бірманська народна казка "Як серед птахів виникла дружба". Життєві цінності, які утверджуються у казці	
11	Позакласне читання . Книжковий дім. Формування вміння самостійно, осмислено обирати книгу з опором на зміст обкладинки, титульний аркуш, анотацію, передмову**	
12	Чарівний помічник у чарівній казці. Білоруська народна казка "Синя Свита Навиворіт Пошита". Роль помічника у досягненні головним персонажем мети	
13	Чарівна річ у чарівній казці. Японська народна казка "Чарівний каптур". Роль чарівного предмета у долі головного персонажа чарівної казки. Розвиток умінь ділити текст на частини, добирати заголовок до кожної з них	
14	Узагальнення знань з теми "Казки народів світу". Види казок, зміст, особливості розгортання сюжету (повтори), ознаки казки про тварин і чарівної казки, основна думка, вчинки і характер персонажів. Моральні цінності в казках різних народів	
З ЛІТЕРАТУРНОЇ СКАРБНИЦІ (14 год)		
15	П. Тичина "Я люблю казки чудові"; Б. Немцова "Лісова німфа**"; Д. Біссет "Тигр і автор". Поняття "Літературна казка"	
16	Казки зарубіжних письменників. Казка "Бременські музиканти", записана братами Грімм. Короткі відомості про братів Грімм. Робота зі схемами до казки. Обговорення мультфільму за казкою, пісень до нього	
17	Продовжуємо зустрічі із зарубіжними письменниками. Е. Рауд "Муфтик, Півчеревичок і Мохобородько"(уривки) **	
18	Г. К. Андерсен — всесвітньовідомий данський казкар. Казка "Ромашка". Заклик письменника берегти природу і життя. Уявлення про літературну казку як оригінальну	
19	Коли твір відкриває свої таємниці. Г. К. Андерсен "Ромашка"; М. Познанська "Ромашка". Тема краси життя, краси природи (на прикладі життя ромашки і жайворонка), ставлення до них людини у творах різних жанрів. Поняття "авторська позиція"	
20	Як же квіти не малювати, як вони такі чудові? Краса природи в живописі. К. Білокур "За селом"; "Талант від Бога"	
21	Улюблені казкові образи. І. Жиленко "Вечір гномів". Особливості створення казкового образу гнома, підготовка до сприйняття цього образу в казці З. Топеліуса. Поняття "звукопис" (звукові повтори і звуконаслідування), "опис", "авторська позиція" (характеристика персонажів)	
22	Позакласне читання . У читальному залі бібліотеки. Як вибрати книжку. Культура поведінки у бібліотеці. Збірки казок Г. К. Андерсена, видані в різні роки	
23	Як не втратити друга. Цінність взаємної довіри. З. Топеліус — видатний фінський казкар. З. Топеліус "Казка про старого гнома"	
24	Казки О. Пушкіна. "Казка про рибака та рибку". Поняття "віршована казка". Уявлення про переклад віршованої казки, авторів перекладу	
25	П. Єршов "Горбокони". Зв'язок авторської казки з народною, варіанти зачинів казки. Образ найменшого брата Івана	
26	Великі та маленькі таємниці світу в казках К. Ушинського. Пізнавальна, моральна цінність казки. Художні засоби створення образу зими, багатої на витівки. Складання продовження казки	
27	Позакласне читання . Коли твір відкриває свої таємниці. Казки зарубіжних письменників. О. Пройслер "Маленька баба-яга***"	
28	Узагальнення знань з теми "Казки зарубіжних письменників". Ознайомлення з казкою Дж. Родарі "Чародійна палиця**"	
КАЗКИ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ (12 год)		
29	Видатні українські казкарі. Роль казкаря у наданні твору відповідної емоційної спрямованості. Джерела змісту і настрою казки. Л. Письменна "Як зажурився веселий казкар"	
30	Читаємо казки І. Франка. Хочеш мати друга, будь з ним щирим. І. Франко "Лисичка і Журавель". Переказ казки зі зміною особи	

* Науменко В. О. Перлінка (кн. з літ. читання: дод. до підручника для 3-го кл. — К.: Генеза, 2014. — 112 с.: іл.

** Науменко В. О., Сухопара І. Г. Веселкова читанка: кн. для позакл. читання у 3 кл. — К.: Літера ЛТД, 2014.

№	Тема	Дати
31	Читаємо казки І. Франка. Хочеш мати друга, будь з ним щирим. І. Франко "Лисичка і Журавель". Переказ казки зі зміною особи	
32	Казки Лесі Українки. "Казка про Оха-чудодія". Розвиток умінь знаходити в тексті описи. Порівняння літературної казки з народною	
33	Казки В. Сухомлинського зі Школи під Голубим Небом: "Дід Осінник", "Снігуроньчина пісня". Створення власної казки	
34	Позакласне читання. На які питання дають відповідь казки українських письменників? Казки І. Франка, Н. Забили, І. Калинець, В. Чухліба, Ю. Ярмиша, М. Стельмаха	
35	Художній світ пізнавальних казок О. Іваненко зі збірки "Лісові казки". О. Іваненко "Синичка". Художні засоби у творі	
36	Читаємо і порівнюємо твори різних жанрів, які мають спільні риси у сюжеті, створенні художніх образів. Поняття "акровірш". О. Іваненко "Синичка"; Л. Глібов "Хто вона?"; А. Качан "Крихта хліба"	
37	Казки Ю. Ярмиша. Казки, створені на основі власної вигадки. Гумор у зображенні персонажів. Ю. Ярмиш "Як реп'яшок світ побачив"	
38	Справжній майстер чарівної казки — О. Дерманський. "Володар макухи, або Пригоди вужа Ониська". Лічилка як жанр усної народної творчості, її особливості, введення у казковий сюжет	
39	Узагальнення знань з теми "Казки українських письменників". О. Зима "Чари для сміливця"	
40	Позакласне читання. Читаємо літературні казки**	
ЛЕГЕНДИ. БАЙКИ. П'ЄСИ (11 год)		
41	Лада Прекрасна — символ долі, благополуччя, любові й радості. Легенда: вигадане і реальне. І. Липа "Лада Прекрасна"	
42	Байка. Л. Глібов — видатний український байкар. Л. Глібов "Коник-стрибунець". Жанрові особливості байки. Зміст поняття "мораль"	
43	Образ коника у творах різних жанрів: читаємо і порівнюємо. А. Костецький "Скрипалі"; Й. Струцюк "На зеленому лужку"; Є. Горєва "Зелені коники в траві"	
44	Не бути байдужим, самовпевненим, злим. Л. Глібов "Чиж та Голуб". Аналіз байки	
45	Байки П. Глазового. П. Глазовий "Глибинна мораль"; Олена Пчілка "Гнідко та Сірко". Мораль у байці	
46	П'єса. П'єса-казка. Л. Мовчун "Горіхові принцеси". Поняття "п'єса", "п'єса-казка", "ремарка"	
47	П'єса-казка О. Олеся "Ведмідь в гостях у бабусі". Аналіз та розігрування п'єси	
48	Резерв	

II СЕМЕСТР

76 годин (4 години на тиждень)

№	Тема	Дати
ЛЕГЕНДИ. БАЙКИ. П'ЄСИ (продовження)		
49	Позакласне читання. Легенди українських письменників. Міфологічні образи в художньому творі. Є. Шморгун. Легенди; О. Олесь "Княжа Україна"	
50	П'єса-казка Н. Куфко "Вареники в сметані". Яка вона, українська гостинність? Головна думка твору	
51	Узагальнення знань з теми "Легенди. Байки. П'єси"	
СВІТ ПОЕЗІЇ (37 год)		
52	У світі поезії. Поняття "лірика", "рима". Вірші українських поетів про осінь та зиму. О. Сенатович "Як почала я писати вірші"	
53	Поетична майстерня. Пейзаж у художньому творі. Вечір у поезії П. Тичини. Поняття "пейзаж", "пейзажна лірика". Пейзаж у живописі і в художньому творі. П. Тичина "Пастелі"	
54	Вечір у поезії В. Сосюри. Уособлення — один з прийомів створення художнього образу. В. Сосюра "Спокоєм повіти..."	
55	Вечір у поезії Н. Забили. Епітети в художньому творі. Н. Забіла "Зірочки"	
56	Позакласне читання. Як я читаю**. Загадка — жанр усної народної творчості	
57	Вечір у поезії Марійки Підгірянки. Марійка Підгірянка "Вечір іде". Художні засоби. Тон, темп читання, прийоми запам'ятовування віршів	
58	М. Вороний "Ущухла буря". Замилування красою природи. Настрій, яким пронизана картина природи після грози. Образні вислови у творі	
59	Поезія Г. Чубач. Замилування красою допомагає пересилити смуток. Г. Чубач "Зупинюся над рікою"	
60	Творчість В. Скомаровського. В. Скомаровський "Після грози". Пейзаж, пронизаний спокоєм	
61	Як можна передати у вірші захоплення персонажа красою. І. Калинець "Зірка". Порівняння образів зірки і зірочок, створених Н. Забілою й І. Калинцем	
62	Поетична збірка. Читаємо поезію Олени Пчілки. Життя та творчість. Олена Пчілка "Діброва смутная". Настрій поезії (смутий, журливий, сумний)	
63	Позакласне читання. Що прочитати з дитячої періодики? Формування вміння працювати з дитячим журналом, читати статті, твори різних жанрів сучасних письменників, запам'ятовувати автора і зміст, обговорювати прочитане	

№	Тема	Дата
64	Білосніжна зима в поезії Олени Пчілки. Олена Пчілка "Новину сьогодні зранку...". Художні засоби у вірші, настрої описаних картин (веселий, радісний, бадьорий, світлий)	
65	Дощик смішний і добрий у поезії А. Малишка. А. Малишко "Вихопивсь дощик"	
67	Позакласне читання. Пейзажна лірика Катерини Перелісної. К. Перелісна "Золота осінь"	
68	Українські традиції у творах Д. Білоуса. Д. Білоус "Щедрий вечір". Подана у творі інформація, авторський стиль. Настрій, з яким поет описує святкову вечерю. Основна думка твору. Щедрівки	
69	Улюблена стежечка від рідного порога. П. Осадчук "Стежка". Особливості авторської майстерності у створенні художнього образу. Порівняння образів дощу, стежечки у різних поетів	
70	Музика дощу в поезії С. Жупанина. Особливості відтворення автором звуків природи за допомогою слова. С. Жупанин "Музика дощу"*	
71	У мрії є крила. Поезія Д. Павличка. Майстерність автора у формуванні в читача здатності до емоційного сприйняття поезії. Д. Павличко "Вітряк"	
72	Позакласне читання. Поезія Л. Забашти. "Біле свято зими"	
73	Історична народна пам'ять та українські символи в поезії Д. Павличка. Поняття "рима", "білий вірш". Д. Павличко "На щастя"; І. Жиленко "Підкова"*	
74	Позакласне читання. Народна пісня — це велике диво. Веснянки та жнивварські пісні*	
75	Т. Г. Шевченко — геніальний український поет і художник. Дитинство поета. Д. Красицький "Дитинство Тараса"*	
76	Т. Г. Шевченко — геніальний український поет і художник. Дитинство поета. Д. Красицький "Дитинство Тараса"*	
77	Не щебече соловейко. Життєвий і творчий шлях Т. Г. Шевченка. Особливості, настрої поетичних рядків Т. Г. Шевченка. Виразне читання вірша з пам'яті. Т. Шевченко "Не щебече соловейко"; В. Скомаровський "Тарасові птиці"*	
78	Турботлива бабуся і онуки. Стосунки у родині очима поета В. Коломійця. Тематика та виховний зміст віршів. В. Коломійець "Сиве сонечко"	
79	Незграба і балакун — обоє рябоє. В. Коломійець "Тюхтій і Торохтій". Художні образи тюхтія, торохтія, жар-птиці. Використання фразеологізмів та іронії у творі	
80	Краса світанку та краса слова у поезії А. М'ястківського. А. М'ястківський "Курличуть хмари...". Художні образи у пейзажній ліриці. Епітети, метафори, порівняння у створенні та сприйнятті образу світанку	
81	Особливе художнє слово М. Вінграновського. М. Вінграновський "Лазить сонечко". Добір автором слів для створення картини в русі чи у статиці	
82	Поетична казка, коліскова... М. Вінграновський "Приспало просо променя". Казковість поезії Миколи Вінграновського, мелодійність її звучання, ознаки коліскової. Емоційно забарвлені слова, які надають ніжності звучанню твору; індивідуально-авторські слова, що роблять його оригінальним	
83	Позакласне читання. Поети дітям. Вірші Л. Костенко, Д. Павличка, І. Світличного, М. Сингаївського**	
84	Коли твір відкриває свої таємниці. Читаємо і чуємо грозу у творах різних авторів. Виявлення в тексті звукопису, підкреслення його голосом під час читання. С. Маршак "Дощ"*; М. Вінграновський "Грім"; Г. Квітка-Основ'яненко "Грім гуде"	
85	А. Костецький "Починай малюнок сонцем"*. Формування у читача бажання йти за покликом поета: дарувати сонце, радість	
86	Весна в поезії В. Самійленка. В. Самійленко "Весна", "Веселиться земля"*. Поняття "сонет", особливості будови сонетів	
87	Весна у творах дитячих письменників. Н. Забіла "Весна"; А. Барто "Весні наперекір"*	
88	Вірші, які не мають кінця. Акрівірші. І. Світличний "Безкінечник"; А. Лучук "Хто носить мед?", "Чим хата багата?"*. Особливості будови акривіршів та безкінечників	
89	Узагальнення знань з теми. П. Воронько "Важучі кетяги краси"*	
СВІТ ПРОЗИ (23 год)		
90	О. Копиленко "Розбишак Чив". Поняття "проза", "оповідання", "авторська позиція", "власна думка". Бібліографічна стаття. Ю. Дмитрієв як автор науково-популярних творів. "Чи знаєш ти?" (за Ю. Дмитрієвим). Особливості художнього і науково-художнього твору	
91	Позакласне читання. Різноманітність творів дитячих письменників. Поняття "жанр". Н. Забіла "Коли я була ще маленька", "Грудень"; А. Костецький "Мінімакс — кишеньковий дракон, або День без батьків", "Новенька"***	
92	Цікаві розповіді про життя Мишка восени. Ю. Старостенко "Хто це такий?", "І трапиться ж таке". Прийоми звукопису, казковості	
93	З іскоркою гумору про подію під час рибалки. Григорій Тютюнник "Бушля". Особливості мови письменника. Назви лелеки у творі	
94	Якою бачить справжню дружбу дитячий письменник В. Нестайко. Позиція автора, власна думка, основна думка. В. Нестайко "Просто Олень — друг"	
95	Пригодницькі твори для дітей. Життя і творчість М. Трублаїні. Інсценування твору за вибором: М. Трублаїні "Яшка і Машка", "Омар", "Шоколад боцмана"	
96	Пригодницькі твори для дітей. Життя і творчість М. Трублаїні. Інсценування твору за вибором: М. Трублаїні "Яшка і Машка", "Омар", "Шоколад боцмана"	
97	Загадка в художньому творі. Життя і творчість Є. Гуцала. Жанрові особливості загадки. Створення оповідання (вірша, казки) за аналогією. Є. Гуцало "Прелюдія весни". Збірки українських народних загадок	

№	Тема	Дата
98	Позакласне читання. Довідкова література. Користування енциклопедіями, довідниками, інтернетом	
99	Лічилка там, де дитяча гра. Є. Гуцало "Котилася торба"*. Особливості лічилки. Народні ігри за змістом оповідання	
100	Про життя лелек, материнську турботу і біль за долю дитини. Життя та творчість Ю. Збанацького. Ю. Збанацький "Лелеки"	
101	Коли твір відкриває свої таємниці. Г. Демченко "Лелеки". Образ лелек у творах різних авторів	
102	Цікавий та незабутній світ дитинства у творах В. Чухліба. Розуміння природи приходить у дитинстві. В. Чухліб "Равлик"	
103	Світ такий цікавий. Хто маленькому про все розкаже? Д. Чередниченко "Хлопчик Івасик і дідусь Тарасик". Читання в особах, розігрування окремих епізодів	
104	Позакласне читання. Як вибрати потрібну, цікаву книжку і прочитати її. Твори різних жанрів (на вибір учителя)	
105	Про твоїх ровесників. О. Буцень "Айстри". Життєвий і творчий шлях письменника	
106	Дитинство видатних людей. О. Дерманський — автор книжок серії "Життя видатних дітей". О. Дерманський "Невидатних дітей не буває", "Чудесний особняк"*; Уолт Дисней, його мультфільми, Діснейленд	
107	Наукові відомості в художній формі. Науково-художні оповідання. П. Утевська — автор таких оповідань. Поняття "науково-художнє оповідання". П. Утевська "Лісова аптека"*	
108	Вдячність за безцінний подарунок. Дізнаємось про Е. Гріга, його музику. Краса прози К. Паустовського. К. Паустовський "Кошик з ялиновими шишками"*. Поняття "портрет", "поведінка"	
109	Повість. Про дитинство письменника. М. Стельмах "Гуси-лебеді летять". Поняття "повість", "автобіографічна повість"	
110	Позакласне читання. Науково-пізнавальна література. Сюжет, смислові частини наукового тексту. П. Утевська, А. Давидов, О. Копиленко**	
111	Фантастична повість сучасної письменниці Лесі Ворониної "Таємниця пурпурової планети"*. Поняття "фантастика", "фантастична повість". Реальне і фантастичне	
112	Узагальнення знань з теми "Світ прози". Закріплення зв'язків "автор — жанр — назва — персонажі — тема — основна думка"	
СВІТ ГУМОРИСТИЧНИХ ТВОРІВ (6 год)		
113	Як розуміти фразеологізми. Грицько Бойко "Отакий у мене ніс". Поняття "гумористичний твір"	
114	Зустріч з персонажами М. Носова. М. Носов "Витівники"	
115	Витівки персонажів творів шведської письменниці А. Ліндгрена. "Малий і Карлсон, що живе на даху". Малий — узагальнений образ дитини, яка вигадує друзів	
116	Гумор П. Глазового. Народний гумор. П. Глазовий "Найкоротша пісня"*	
117	Повісті зарубіжних письменників. А. Ліндгрена "Пеппі Довгаланчоха"***, "Малий і Карлсон" (у повному обсязі)	
118	Узагальнювальний урок з теми "Світ гумористичних творів". З гумором про розваги дітей. І. Кульська "Снігонавти"	
119–120	Підсумковий урок	
121–124	Резерв	

ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

(За підручником О. Я. Савченко)

124 година

Тетяна ПРОЦЕНКО,

вчитель початкових класів,

школа І–ІІІ ступенів № 132, м. Київ

І СЕМЕСТР

48 годин (3 години на тиждень)

№	Тема	Дата
ЦІКАВА КНИГА ПРИРОДИ (15 год)		
1	Вступ до теми. Обговорення творів, прочитаних дітьми влітку	
2	Державний Гімн України. Вірші про Батьківщину	
3	Правила роботи з підручником. Екскурсія до шкільної бібліотеки	
4	"Перший подих осені" (за А. Волковою)	
5	Катерина Перелісна "Осінні танці"	
6	Л. Костенко "Вже брами літа замикає осінь"	
7	Урок позакласного читання. Марійка Підгірянки "Осінні дні", "Осінній ранок"	
8	Л. Костенко "Шипшина важко віддає плоди"	
9	М. Сингаївський "Осіння гра"	
10	Ганна Черинь "Чи ми з природою єдині..."; В. Сухомлинський "Соромно перед соловейком"	
11	Олесь Донченко "Лісовою стежкою"	

№	Тема	Дата
12	Олесь Донченко "Лісовою стежкою" (продовження)	
13	"Листопад — ворота зими" (за А. Волковою)	
14	Урок позакласного читання. Осінь у творах українських письменників	
15	Узагальнювальний урок	
ВІД СЛОВА — ДО КНИГИ (16 год)		
16	"Наша мова" (за А. Коваль)	
17	"Наша мова" (за А. Коваль) (продовження); Д. Білоус "Кожну літеру ціни". Поняття "науково-художній твір"	
18	І. Січовик "Мова"	
19	О. Савченко "Привчайтеся працювати зі словником"	
20	Д. Білоус "Дивне розмаїття". Н. Умеров "Диктант" (переклад О. Тимохіної)	
21	Урок позакласного читання. С. Жупанин "Я — бібліотекар"	
22	За В. Дацкевичем "Як з'явилася друкована книга"	
23	За В. Дацкевичем "Як з'явилася друкована книга" (продовження)	
24	За О. Єфімовим "Як жила книга за часів Київської Русі"	
25	За О. Єфімовим "Друкар книг, перед тим небачених"	
26	Д. Павличко "Соняшник"	
27	Л. Повх "У бібліотеці". Прислів'я про книгу. Поняття "електронні книжки"	
28	Урок позакласного читання. А. Коваль "Знайомі незнайомці"	
29	О. Савченко "Чи любиш ти читати журнали?"	
30	"Бібліотека — затишний дім для зустрічі читача з книгою" (за матеріалами Національної бібліотеки України для дітей)	
31	Узагальнювальний урок	
З ЧИСТОГО ДЖЕРЕЛА НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ (8 год)		
32	Поняття "усна народна творчість", "чарівні казки". Українська народна казка "Кирило Кожум'яка"	
33	Українська народна казка "Кирило Кожум'яка". Прислів'я про відвагу	
34	Українська народна казка "Кривенька качечка"	
35	Урок позакласного читання. Українська народна казка "Пан Коцький"	
36	Поняття "народні пісні". Українські дитячі пісеньки. "Два півники"	
37	Народні пісні. Українські дитячі пісеньки "Грицю, Грицю", "Пісенька житнього віночка"	
38	Поняття "прислів'я", "скоромовки", "загадки"	
39	Узагальнювальний урок	
ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ Й П'ЕСА-КАЗКА (8 год)		
40	Поняття "літературні казки". В. Бичко "Казка — вигадка..."; А. Дімаров "Для чого людині серце"	
41	А. Дімаров "Для чого людині серце" (продовження)	
42	В. Скомаровський "Чому в морі вода солоня"	
43	В. Скомаровський "Чому в морі вода солоня" (продовження)	
44	Урок позакласного читання. І. Калинець "Про що розповіли незабудки"	
45	Ю. Ярмиш "Місто дружних майстрів" (скорочено)	
46	Ю. Ярмиш "Місто дружних майстрів" (продовження)	
47	Ю. Ярмиш "Місто дружних майстрів" (продовження)	
48	Підсумок роботи за семестр	

II СЕМЕСТР

76 годин (4 години на тиждень)

№	Тема	Дата
ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ Й П'ЕСА-КАЗКА (7 год)		
49	В. Нестайко "Суд у цирку" (уривок з повісті "Чарівні окуляри")	
50	В. Нестайко "Суд у цирку" (продовження)	
51	Урок позакласного читання. І. Франко. Збірка казок "Коли ще звірі говорили". Казка "Заєць та Їжак"	
52	Поняття "п'еса-казка", "діалог", "монолог". Олександр Олесь "Бабусина пригода"	
53	Олександр Олесь "Бабусина пригода" (продовження)	
54	Н. Забіла "У дитячому театрі"	
55	Узагальнювальний урок	
БАЙКИ (5 год)		
56	Життя і творчість Л. Глібова. Поняття "байка", "байкар". Байка "Лебідь, щука і рак"	
57	Л. Глібов "Коник-стрибунець"	

№	Тема	Дата
58	Л. Глібов "Чиж та голуб"	
59	Гумор П. Глазового. Збірка "Сміхологія"	
60	Урок позакласного читання. П. Глазовий "Сміхологія"	
СВІТ ДИТИНСТВА У ПОЕЗІЇ І ПРОЗІ (17 год)		
61	Життя і творчість Лесі Українки. "Як дитиною, бувало...", "Мамо, іде вже зима..."	
62	Життя і творчість Олександра Олеся. "Згадюю: так я в дитинстві любив...", "Серед краси"	
63	Життя і творчість Д. Павличка. "Мрія", "Гном"	
64	Життя і творчість Грицька Бойка. "Як невдаха виступав", "Сашко". Веселинки, скоромовки	
65	Урок позакласного читання. Н. Забіла "Чотири пори року"	
66	Життя і творчість А. Качана "Дівчинка і море", "Біля тихого Дунаю"	
67	Життя і творчість С. Жупанина. "Оленчині вишивки"	
68	С. Жупанин "Сім вітрів". Поняття "прозові твори"	
69	В. Сухомлинський "Красиві слова і красиве діло"	
70	В. Сухомлинський "Кінь утік"	
71	Урок позакласного читання. О. Дерманський "Чудове чудовисько" (уривок)	
72	Життя і творчість О. Бунця. "Наше відкриття" (скорочено)	
73	О. Бунець "Наше відкриття" (продовження)	
74	Життя і творчість Я. Стельмаха. "Ловись, рибко!"	
75	Я. Стельмах "Ловись, рибко!" (продовження)	
76	Я. Стельмах "Ловись, рибко!" (продовження)	
77	Узагальнювальний урок	
ТАРАС ШЕВЧЕНКО: СТОРІНКИ ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ (9 год)		
78	Урок позакласного читання. В. Скомаровський "Над Кобзарем"	
79	Життя і творчість Т. Шевченка. А. Лотоцький "Малий Тарас чумакує"	
80	О. Іваненко "Тарас у наймах"	
81	Т. Шевченко "Село! І серце одпочине..."	
82	Т. Шевченко "І досі сниться: під горою..."	
83	Т. Шевченко "Тече вода із-за гаю..."	
84	В. Сухомлинський "Сонце заходить"	
85	Урок позакласного читання. Твори Т. Шевченка	
86	Узагальнювальний урок	
ІЗ СКАРБНИЦІ КАЗКАРІВ СВІТУ (11 год)		
87	Життя і творчість Братів Грімм. "Шипшина" (скорочено). Поняття "казкар"	
88	Брати Грімм "Шипшина" (продовження)	
89	Брати Грімм "Шипшина" (продовження)	
90	Карло Коллоді "Пригоди Піноккіо" (скорочено)	
91	Карло Коллоді "Пригоди Піноккіо" (продовження)	
92	Карло Коллоді "Пригоди Піноккіо" (продовження)	
93	Урок позакласного читання. П. Ершов "Горбоконики"	
94	Життя і творчість А. Ліндгрена. "Про Карлсона, що живе на даху" (скорочено)	
95	А. Ліндгрена "Про Карлсона, що живе на даху" (продовження)	
96	А. Ліндгрена "Про Карлсона, що живе на даху" (продовження)	
97	Узагальнювальний урок	
"ПРИЙДИ, ВЕСНО, З РАДІСТЮ!" (12 год)		
98	Заклички, веснянки. "Благослови, мати, весну закликати!" (за В. Сухомлинським). Березень — перший місяць весни	
99	Урок позакласного читання. Народні прислів'я, приказки, прикмети	
100	Т. Коломієць "Березень"	
101	Життя і творчість М. Стельмаха "Гуси-лебеді летять" (уривок з повісті)	
102	В. Ткаченко "Квітень". Стародавні назви місяця квітня	
103	А. М'ястківський "Розмова з одудом", "Уже весняне сонце припікає"	
104	Життя і творчість М. Сингаївського. "Вийшов травень з лісу"	
105	М. Сингаївський "На врожай"	
106	Урок позакласного читання. Т. Коломієць "Їжаки"	
107	М. Познанська "Співай, соловейку!". Поняття "загадка"	
108	За Б. Комаром "Як співає соловейко?"; Л. Забашта "Дивосвіт, дивосвіт..."	

Планування

№	Тема	Дата
109	Узагальнювальний урок	
ВІЗЬМУ ПЕРО І СПРОБУЮ (12 год)		
110	А. Костецький "Імена". Як розвивати творчі здібності	
111	А. Костецький "Дивна звичка"	
112	Урок позакласного читання. М. Познанська "Захід сонця"	
113	М. Носов "Як Незнайко складав вірші"	
114	М. Носов "Як Незнайко складав вірші" (продовження)	
115	І. Світличний "Слухала лисичка солов'я"; А. М'ястківський "Біла хмарка, біла". Прислів'я морально-етичної тематики	
116	Т. Коломієць "Чоловічки"	
117	Загадки-добавлянки. Вправи на римування	
118	В. Сухомлинський "Сергійкова квітка"	
119	Г. Кирпа "Чого я другу не сказав?"	
120	Урок позакласного читання. Олена Пчілка "Весняні квіти"	
121	Узагальнювальний урок	
122	Підсумок роботи за рік	
123– 124	Резерв	